

Betty Sieperda, projectleider Brexit bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND):

'Brexit is Brexit'. Er volgde een kort knikje, en daarna beende de Britse premier Theresa May weg van de microfoons, de journalisten en het publiek vol vertwijfeling achterlatend. Duidelijke taal; dat wel. Het klonk ook zo lekker simpel; als een klusje waarvoor je je mouwen even opstroopte, je adem inhield en dan... hoppa.

Misschien was het mijn jarenlange ervaring bij de IND. Misschien waren het mijn ervaringen met ogenschijnlijk eenvoudige procedures. Of misschien was het mijn kennis van de politiek. Hoe dan ook: ik was er niet zo zeker van, dat deze Brexit snel Brexit zou zijn.

Tegelijkertijd lag er wel een opdracht die uitgevoerd moest worden. In ons geval betekende dat: het regelen van het verblijfsrecht voor 45.000 Britten die in Nederland wonen. Met of zonder 'deal'. En daarin zat nou precies het probleem. Hoe konden wij iets regelen voor deze mensen als de voorwaarden, de kaders, de spelregels, ontbraken?

Tijd om lang te reflecteren hadden we niet. Dus tuigden we een speciaal team op. Met een kleine tien collega's bogen we ons over de verschillende scenario's, levend van persconferentie naar persconferentie: er komt een deal, nee, toch niet. En weer terug naar een deal... We wisten niet waar we moesten beginnen met uitwerken. Als team werden we steeds hechter. We keken samen naar de persconferenties en meteen daarna ging het los in de appgroep die we voor dit doel hadden opgezet. We wisselden ideeën uit, maar ze hielden steeds maar stand tot de volgende persconferentie.

Eerlijk is eerlijk: we wisten gewoon niet wat Brexit zou gaan betekenen. Een duidelijke, maar slechte boodschap voor de 45.000 Britten in Nederland. We hadden inmiddels een speciaal telefoonteam ingericht waar Britse burgers terecht konden met vragen over hun verblijf in ons land na Brexit en dit was zo ongeveer de enige boodschap die onze collega's aan de bellers konden afgeven. Sommigen waren bezorgd, anderen ronduit in paniek. Ze voelden zich in de steek gelaten.

Zo kon het niet langer. We legden contact met het Expatcenter in Amsterdam, die dagelijks veel Britten spraken. We besloten voorlichtingsbijeenkomsten te houden voor de doelgroep, ook al hadden we slechts diezelfde karige boodschap. De collega's van het Expatcenter reageerden enthousiast: wij regelden de presentatie en zij de deelnemers. Het werd een succes: we hadden weinig te bieden, maar het feit dat we op pad gingen, dat daar een echt mens van de Nederlandse overheid stond, die luisterde en durfde te zeggen dat ze het ook niet wist... dat was de sleutel. Ik heb nog nooit zoveel dankbaarheid voor een bijeenkomst meegemaakt als die avond.

Vanaf dat moment waren we hecht verbonden met deze doelgroep. We zochten elkaar steeds vaker op, maar nu om samen te kijken naar onze voorlichting. Wat vonden zij van onze flyers? Filmpjes? Formulieren? Dag in dag uit waren we met Brexit bezig. 'Brexit-Betty', noemden mijn collega's mij inmiddels. De Britten dachten graag met ons mee, ook toen er een deal kwam. Het waren dan ook de Britten die op een dag kwamen met de oplossing voor het enorme logistieke probleem dat 45.000 tegelijk ingediende aanvragen zouden vormen: wat als we iedereen gefaseerd zouden uitnodigen om een aanvraag in te dienen, waarbij we meteen aangaven wie wanneer aan de beurt zou zijn?

Met dat idee gingen we aan de slag. De datum van vestiging in Nederland werd leidend: wie het langst hier woonde, was als eerste aan de beurt. Op onze website maakten we een duidelijk schema waarop te zien was hoever we waren met uitnodigen. Dat systeem werkte: we werden nauwelijks nog gebeld met vragen over wanneer iemand aan de beurt was. Geleidelijk kwam het belteam tot rust, terwijl de andere collega's aan het werk waren met de ingediende aanvragen.

Drie jaar na de ferme woorden van Theresa May kunnen we zeggen dat de klus geklaard is. Dat iedereen duidelijkheid over zijn toekomst heeft gekregen en weer verder kan. Dat hebben we samen gedaan. Niet alleen met het team, maar vooral ook met de Britten zelf. Zodat we nu echt kunnen zeggen: Brexit is Brexit.

